

L'OPINIÓ

Any V - Número 412
Preu: 10 cèntims

BARCELONA · Dimecres, 28 de setembre de 1932

Els nostres hostes han constatat, i Luis Bello ha dit públicament, el que nosaltres veníem afirmant: **QUE CATALUNYA ES LA GARANTIA MES SOLIDA DE LA REPUBLICA**

L'ESTADA DEL CAP DEL GOVERN A CATALUNYA GENT DE TOTES LES COMARQUES LLEIDATANES, APLEGADA A LLEIDA, TRIBUTA ALS ILLUSTRES HOSTES DE CATALUNYA UNA REBUDA GRANDIOSA, IMPOSANT

DOCTRINA LIBERAL

Fa una mica d'angúnia, trobar-se, en aquestes altures de la Catalunya autònoma, amb oradors catalans que diuen les coses en una forma que és contra tota ortodòxia, demostrant tenir un concepte de Catalunya que només és comprensible que es tingui a base d'un desconeixement absolut del que som, i del que volem ésser.

Diumenge passat sentíem Marcellí Domingo en l'acte d'homenatge a José Salmerón. El ministre d'Agricultura, Indústria i Comerç parlava de "l'Estatut que us han donat", de "l'autonomia que us han concedit".

De moment, quan sentíu un català liberal que parla així, teniu la sensació que al damunt vostre hi deu haver com una mena de boira densa, pesada com una llosa de plom, que té la virtut de no permetre ni que la llum es filtri a portar una mica de claror, ni que les idees s'agitin i germinin i prenguin volada. També teniu la sensació que l'home que en aquestes altures de la Catalunya autònoma s'expressa en aquests termes, porta els ulls embenats o bé que ja mig segle que va agafar el son, que no s'ha despertat, i que parla com un sonàmbul...

Diem que ens sorprèn en boca d'un català liberal. Per a un català liberal, que sigui fidel als principis de la democràcia, Catalunya té un dret a governar-se segons la seva voluntat, i aquest dret li poden negar o li poden retindre violentament. Es el cas de Catalunya durant la monarquia. Però vinguda la República, que és l'imperi del dret i de la justícia, i que és la consagració de la democràcia, cessa la negació violenta de tots els drets, i es passa immediatament al seu reconeixement. Ningú no és ningú en règim republicà, liberal i democràtic, per a negar o retindre drets d'altri. Parlar que "Espanya ha donat l'Estatut" o que "ha concedit l'autonomia", és parlar un llenguatge que per als catalans és estrany i que no estem en condicions de comprendre.

Aquest llenguatge és el llenguatge de La Veu de Catalunya, i altres vegades l'hem comentat. Emprat per la gent de la Lliga, avesada a posar Catalunya als peus del rei, avesada a anar a Espanya a parlar de l'autonomia com aquell qui demana caritat, no ens sorprèn. En boca d'un republicà, liberal i democràtic com Marcellí Domingo, ja una angúnia terrible, i hom no sap com explicar-s'ho, sobretot perquè en altres aspectes Marcellí Domingo és un valor per al país, i com a escriptor és el primer articulista polític de la República. I encara dintre d'aquesta angúnia de sentir-lo conjugar els verbs donar i concedir, Espanya a Catalunya, ja una mena de cosa encara més estranya sentir que parla en segona persona del plural, i que diu "l'Estatut que us han donat", com si ell no fos un home de Catalunya, com si fos un home només d'Espanya, com si l'Estatut de Catalunya fos una cosa que li resultés indiferent.

Però heus ací que mentre sentim aquesta angúnia de trobar-nos amb catalans liberals que s'expressen així, hem trobat la compensació en les paraules d'un home liberal d'Espanya, un republicà democràtic, que no és català, el ministre de Marina, José Giral, ex-rector de la Universitat Central, el qual als postres del banquet que li donaren ahir les entitats farmacèutiques de Catalunya, s'expressava tal com correspon a la realitat històrica que ha produït el fet de l'autonomia, i deia: "Les llibertats de Catalunya, la República les ha reconegut; no pas concedit, que és cosa molt distinta."

Així és com parlen els homes liberals.

EL SENYOR LUIS BELLO I LA SEVA ESPOSA AMB ELS CONSELLERS DE LA GENERALITAT, SENYORS COMES I TERRADELLES, EN LA PRESIDENCIA DEL BANQUET QUE ELS PERIODISTES CATALANS OFERIREN AL SEU ILLUSTRE COMPANYY, PRESIDENT DE LA COMISSIO D'ESTATUTS

ENTUSIASME ALS POBLES DEL TRAJECTE

Ahir, a un quart d'onze del matí, va sortir de Barcelona cap a Lleida el cap del Govern, senyor Azaña.

A l'hotel Colom l'acomiadà un públic nombrosíssim amb fortes ovacions.

Acompanyaven el senyor Azaña, en representació de la Generalitat, els senyors Terradellas, Lluís Companys, Pere Coromines i Rubí. També formaven part de la comitiva els senyors Aiguader i Ventura i Gassol, que l'acompanyaren fins al terme de Barcelona.

Abans de sortir, la senyora d'Azaña ha estat obsequiada amb un ram de flors, ofrena de les senyores d'Aiguader i Menéndez.

A tots els pobles del trajecte esperaven el pas del senyor Azaña

i acompanyants multituds entusiàstiques que aplaudien i victorejaven.

A Sant Andreu de la Barca, es pot dir que tot el poble estava col·locat al costat de la carretera. Els nens de les escoles han saludat el senyor Azaña amb banderetes i frenètics aplaudiments. A l'entrada d'Arbrera hi havia un rètol que deia «Visca Azaña». El públic hi era molt nombros. A Esparreguera les cases del poble eren endomassades i el públic ha ovacionat fortament Azaña, el qual corresponia a les aclamacions amb salutacions de viva simpatia.

A tres quarts d'una ha arribat a Igualada. Es pot dir que tota la ciutat esperava el pas del cap del Govern. Les fàbriques tancaren i tots els obrers s'han sumat a la manifestació. L'aglomeració pels carrers ha estat tan imponent, i els cotxes han hagut d'anar al pas. A l'entrada de la Rambla, l'alcalde d'Igualada, senyor Amadeu Biosca, ha sortit a saludar el president del Consell de ministres. El senyor Azaña canvià de cotxe i passà al de l'alcalde, acompanyat dels senyors Companys, Terradellas, Moles i Menéndez.

Al mig de la Rambla hi havia un rètol que deia: «Igualada, ciutat catalana, saluda agraïda Manuel Azaña». Davant del Centre d'Esquerra Republicana un altre rètol deia: «Igualada als amics de les llibertats dels pobles». Al final de mateix Passeig un altre deia: «La ciutat ret homenatge als defensors de Catalunya».

Els infants de les escoles acordaren el pas pels carrers centrals de la ciutat.

El públic, a tots els pobles del trajecte, esclatava en grans ovacions així que reconeixia el senyor Luis Bello, el qual anava en un cotxe amb la seva distingida senyora.

A Panadlla fou saludat el senyor Azaña pel governador de Lleida, senyor Ventós. A dit poble la gentada era enorme i davant de la comitiva anava una bandera del Centre Republicà de Montmavell.

Junt amb el senyor Antoni Ventós el senyor Azaña ha continuat el viatge, retornant a Barcelona els qui fins allí l'havien acompanyat, senyors Terradellas, Companys, Coromines, Gassol, Aiguader i Rubí.

L'ARRIBADA DEL CAP DEL GOVERN A LLEIDA

Des de primeres hores del matí Lleida presentava un aspecte de gran festa.

Nombrosíssimes comissions de tots els pobles de les comarques lleidatanes havien arribat a primera hora del matí. Hotels i fondes eren plens a vessar. L'animació era com mai s'havia vist.

Els edificis de la Comissaria de la Generalitat, del Govern Civil, de la Paheria, i altres Centres oficials eren endomassats. Pot dir-se que tota la ciutat llua les banderes de Catalunya i de la República.

La població de Lleida va tributar al cap del Govern de la República una rebuda poques vegades vista en aquella capital.

Des de migdia, la carretera de Barcelona, en el tros que voreja els jardins dels Camps Elisis i les proximitats del pont estaven plens d'una gernació imponent. Les forces de la guarnició cobrien la carrera, situant-se prop del pont la banda de música.

En divisar-se la comitiva oficial, la gran multitud congregada a la carretera esmentada va esclatar en grans aplaudiments. Era realment difícil contenir la gentada que volia apropar-se com més millor a l'automòbil presidencial.

A la part superior dels Camps Elisis reberen el senyor Azaña les autoritats, mentre la música tocava l'«Himne de Riego». Saludaren el senyor Azaña el governador civil, senyor Antoni Ventós; l'alcalde, senyor Salustia Estadella, i les altres autoritats locals.

Amb el senyor Azaña arribaren el conseller de Governació de la Generalitat, senyor Terradellas; el president de l'Assemblea de la Generalitat i diputat a Corts, senyor Companys; el diputat senyor Pere Coromines; senyor Luis Bello i altres parlamentaris. Per a tots ells hi hagué aplaudiments entusiastes.

El senyor Azaña, després de revisar les forces i acompanyat de les autoritats, passà a ocupar un lloc a l'estrada aixecada als Camps Elisis.

(Segueix a la pàgina 3)

EL MINISTRE DE MARINA AMB ELS PARLAMENTARIS I LES AUTORITATS CATALANES, FOTOGRAFIATS AMB UN GRUP DE PASTORS QUE ELS HOMENATJAREN EN LLUR VISITA A NURIA